

בפתח הגיליון נסקור את המאמרים הרואים בו אור:

י' בן-נון דן בפירושו של המונח "עברי" במקרא ובזיקתו למונח "חבירו" (עפ"ר) שבתעודות מסופוטמיות מן האלף השני לפנה"ס. בסוגיה זו עסקו חוקרים רבים, והמחבר נוקט עמדה ייחודית העולה מבדיקת הוראתו של המונח "עברי" במקרא: ביחס לישראל ובשימוש כללי, בהוראה אתנית או בהוראה חברתית-מעמדית.

י' שביב עוסק בשאלה מדוע נכתבה פרשת צרעת הבית (ויקרא, י"ד, לג-נג) מנותקת משאר פרשיות הצרעת (ויקרא, י"ג). הכותב דן בסיבתה של כל צרעת ובתכליתה מנקודת מבט חברתית-מוסרית ועל-פי מדרשי חז"ל, ופותר בעזרת זאת את השאלה.

א' סמט דן במבנים התחביריים השונים במקרא להיגדים שהגבלתם לצדם, בין בהגבלה של תנאי ובין בהגבלה של שלילה. בהתאם לכך הכותב מברר את פירושו של הפסוקים בדברים, י"א, ב-ט: "וידעתם היום כי לא את בניכם... כי עיניכם הראת".

מ' סבתו עורך ניתוח ספרותי של פרשת השונמית ואלישע (מלכ"ב, ד'); וחולק על הדרך שהציע א' סמט בפרשה זו במאמרו במגדים י"ג. גם י' אריאל משיג על מאמרו של א' סמט ומעלה גם שיקולים רעיוניים וחינוכיים, ודבריו באים במדור התגובות.

שני מאמרים עוסקים בנבואות מ"תרי עשר". ע' נחשון דן במזמורו של חבקוק (פרק ג') ובפירושים השונים שהציעו לו המפרשים הראשונים והאחרונים. הוא בוחר בפירוש שלפיו מובן הקשר בין פרקי הנבואה בחבקוק למזמור החותם את הספר. ש' אפק מגדיר תחומיהן של ארבע נבואות בספר חגי ומאפיין אותן אפיוני צורה ותוכן. הוא רואה את היערכותן כמכוונת וכמחושבת וכאוצרת בתוכה 'זרימה' תוכנית. מתוך מבט זה הכותב מתנגד לתפיסות הרואות בספר חיבור לא אחיד.

צ' עוקשי מנתח צורנית ותוכנית את מזמור ס"ז בתהלים. מזמור זה קשור במסורת לספירת העומר ונוהגים לכתבו בצורת מנורה - והכותב עוסק גם בצדדים אלה.

מספר דברים שפורסמו בגיליונות **מגדים** האחרונים עוררו ויכוחים ותהיות בשאלות עקרוניות של לימוד המקרא. הדים לכך במדור התגובות.

המערכת